TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 4 - NINH BÌNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 03/2026/QĐST-VDS V/v: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"	*Ninh Bình, ngày 31 tháng 3 năm 2026*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 - NINH BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trịnh Thị Hoài Thu

Thư ký phiên họp: Bà Phan Thị Ninh - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình tham gia phiên họp: Bà Đinh Thị Quỳnh - Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 3 năm 2026 , tại Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 03/2025/TLST-VDS ngày 10 tháng 11 năm 2025 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 04/2026/QĐST-VDS ngày 23 tháng 3 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: chị Tô Thu H, sinh năm 2003, địa chỉ cư trú: xóm H, xã K, tỉnh Ninh Bình.

Người bị yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự: bà Nguyễn Thị A, sinh năm 1974, địa chỉ cư trú: xóm H, xã K, tỉnh Ninh Bình

Có mặt chị H, vắng mặt bà A.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 30/8/2025, bản tự khai, bản báo cáo của gia đình và quá trình giải quyết vụ việc dân sự, phía người yêu cầu trình bày:

Bà Nguyễn Thị A tiền sử sức khỏe bình thường. Ngày 17/01/2016 trên đường đi công việc thì bị tai nạn giao thông. Bà A được đưa đi cấp cứu và điều trị tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh N. Chẩn đoán vào viện: chấn thương sọ não nặng, chảy máu thân não, chảy máu màng mềm do tai nạn giao thông. Chẩn đoán ra viện: liệt

½ người phải do chấn thương sọ não, rối loạn tiền đình, theo dõi viêm phổi, chấn thương bàn tay. Tình trạng bệnh khi ra viện: bệnh nhân hôn mê, glassgow 10 điểm, huyết áp 120/80mmHg, mạch 80 lần/phút, teo cơ, cứng khớp, tim đều, phổi không rales, bụng mềm, gia đình xin ra viện. Tình trạng hiện tại bà A không thể nhận thức, không thể giao tiếp, không thể tự di chuyển, không tự lo sinh hoạt được bản thân, phải có người chăm sóc 24/24

Tại Giấy xác nhận về sức khỏe của người tàn tật của trạm trưởng trạm y tế xã K huyện Y xác nhận: bà Nguyễn Thị A chỉ còn đời sống thực vật, tất cả mọi sinh hoạt đề phụ thuộc vào người nhà chăm sóc, bà Nguyễn Thị A được bảo hiểm xã hội trợ cấp thường xuyên loại nặng đặc biệt có trợ cấp người chăm sóc và thuộc trường hợp được quản lý, cấp phát thuốc tại Trạm y tế xã Khánh Hội

Tại Báo cáo tình hình sức khỏe của bà Nguyễn Thị A ngày 30/10/2025 của bà Nguyễn Thị N là trưởng xóm H, xã K xác nhận: bà Nguyễn Thị A là người tàn tật, liệt toàn thân, không còn nhận thức, không vận động được không tự vệ sinh cá nhân (tiểu tiện, đại tiện không tự chủ), mọi sinh hoạt đời sống đều phụ thuộc vào người nhà chăm sóc, được bảo hiểm xã hội cho hưởng trợ cấp tàn tật loại đặc biệt có phụ cấp người chăm sóc

Tại Giấy xác nhận tình hình sức khỏe ngày 14/01/2026 của ông Phạm Tuấn H1 và bà Trần Thị Lụa L hàng xóm của bà Nguyễn Thị A xác nhận: bà A nằm liệt tại chỗ sau tai nạn (từ năm 2016), đại tiểu tiện tự do, ăn uống, vệ sinh cá nhận đều do người nhà chăm sóc, được bảo hiểm xã hội trợ cấp có người chăm sóc

Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình ra Quyết định trưng cầu giám định số 03/2025/QĐ-TA ngày 25/11/2025 trưng cầu Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thực hiện việc giám định tâm thần đối với bà Nguyễn Thị A. Ngày 17/3/2026, Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thực hiện giám định pháp y tâm thần tại chỗ để xác định năng lực hành vi của bà Nguyễn Thị A.

Qua thăm khám, tiếp xúc cho thấy: tại thời điểm giám định bà A thể trạng gầy, suy kiệt, da xanh, niêm mạc nhợt, cân nặng khoảng 30kg, mắt mở tự nhiên, không đáp ứng theo phản xạ thông thường, gọi hỏi không biết, vô cảm, vô ngôn, mất toàn bộ tri giác, kích thích đau không đáp ứng, sống thực vật, còn phản xạ nuốt nhưng kém, khó thở nhẹ, nhịp thở 26l/p, phổi ran ẩm và ran rít rải rác cả hai bên, cứng khớp tứ chi, biến dạng cột sống, liệt cơ tròn, đại tiểu tiện không tự chủ, đóng bỉm 24/4, đêm ít ngủ, không khai thác được thông tin gì từ đối tượng

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 54/KLGĐ ngày 17/3/2026 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc, Hội đồng giám định đã kết luận: bà Nguyễn Thị A bị bệnh các rối loan tâm thần khác do tổn

thương và rối loạn chức năng não và bệnh lý cơ thể (F06- theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần hành vi). Hiện tại bà Nguyễn Thị A mất năng lực hành vi dân sự

Tại phiên họp: Người yêu cầu chị Tô Thu H vẫn giữ nguyên yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị A là người mất năng lực hành vi dân sự

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp về tố tụng: Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27, 35, 39, 363, 365 Bộ luật Tố tụng dân sự. Quá trình giải quyết và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành đúng, đầy đủ các thủ tục tố tụng theo quy định tại các Điều 366, 369, 370, 376, 377 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp về nội dung: Căn cứ vào Điều 22 Bộ luật Dân sự; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự và bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 54/KLGĐ ngày 17/3/2026 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi Phía B, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu chị Tô Thu H về việc tuyên bố bà Nguyễn Thị A là người mất năng lực hành vi dân sự

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình nhận định:

[1] Về tố tụng: Đơn yêu cầu của chị Tô Thu H về việc yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị A là người mất năng lực hành vi dân sự là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Bà Nguyễn Thị A có địa chỉ cư trú tại: xóm H, xã K, tỉnh Ninh Bình theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 và điểm a khoản 2 Điều 40 Bộ luật Tố tụng dân sự vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình

[2] Về nội dung yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị A là người mất năng lực hành vi dân sự:

Căn cứ các chứng cứ có trong hồ sơ cho thấy bà Nguyễn Thị A là con thứ 2 trong gia đình có 6 anh chị em, tiền sử sản khoa bình thường, tiền sử phát triển về thể chất và tâm thần bình thường . Học hết lớp 12 sau đó ở nhà làm ruộng và lao động tự do. Năm 19 tuổi lấy chồng, sinh 02 người con. Ngày 17/01/2016 trên đường đi công việc thì bị tai nạn giao thông. Bà A được đưa đi cấp cứu và điều trị tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh N. Chẩn đoán vào viện: chấn thương sọ não nặng, chảy máu thân não, chảy máu màng mềm do tai nạn giao thông. Chẩn đoán ra viện: liệt ½ người phải do chấn thương sọ não, rối loạn tiền đình, theo dõi viêm phổi, chấn thương bàn tay. Sau ra viện tình trạng bệnh không cải thiện, vẫn trong tình trạng

nặng, liệt vận động toàn thân, vô cảm, vô ngôn, đại tiểu tiện không tự chủ, phải có người chăm sóc 24/4.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 54/KLGĐ ngày 17 tháng 3 năm 2026 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc, Hội đồng giám định đã kết luận: bà Nguyễn Thị A bị bệnh các rối loan tâm thần khác do tổn thương và rối loạn chức năng não và bệnh lý cơ thể (F06- theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần hành vi). Hiện tại bà Nguyễn Thị A mất năng lực hành vi dân sự

Do đó, việc chị Tô Thu H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị A là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận, phù hợp quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự.

[3] Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị mất năng lực hành vi dân sự được thực hiện theo Luật Hộ tịch, Bộ luật Dân sự và các quy định của pháp luật có liên quan.

[4] Về chi phí giám định: chị Tô Thu H tự nguyện chịu toàn bộ chi phí giám định sức khoẻ tâm thần.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: chị Tô Thu H phải nộp án phí yêu cầu giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, điểm a khoản 2 Điều 40, các Điều 149, 361, 365,366, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22; Điều 53 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp , quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của chị Tô Thu H về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”.

2. Tuyên bố bà Nguyễn Thị A, sinh năm 1974, địa chỉ cư trú: xóm H, xã K, tỉnh Ninh Bình là người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị mất năng lực hành vi dân sự được thực hiện theo Luật Hộ tịch, Bộ luật Dân sự và các quy định của pháp luật có liên quan.

4. Về chi phí giám định: chị Tô Thu H tự nguyện chịu toàn bộ chi phí giám định sức khoẻ tâm thần.

5. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: chị Tô Thu H phải chịu 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự được khấu trừ vào

số tiền 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) tạm ứng lệ phí đã nộp theo Biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0002725 ngày 10/11/2025 của Thi hành án dân sự tỉnh Ninh Bình.

Các đương sự có mặt có quyền kháng cáo Quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra Quyết định.

Viện Kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND khu vực 4 - Ninh Bình;
- Người yêu cầu;
- Lưu hồ sơ

THẨM PHÁN

(Đã ký)

Trịnh Thị Hoài Thu